

Posudek na DIPLOMOVOU práci:

Copingové strategie u nudy

Boredom Coping Strategies

Autorka práce: Ing. Denisa Urbanová

Vedoucí práce Doc. PhDr. Isabella Pavelková, CSc.

Předložená diplomová práce má 94 stran. Práce má všechny formální náležitosti pečlivě zpracované: čestné prohlášení, strukturovaný obsah, velmi výstižný český i anglický abstrakt, logicky uspořádanou teoretickou i výzkumnou část, diskusi závěrů a bohatý seznam literatury.

Volba tématu: Diplomová práce Ing. Denisy Urbanové se věnuje badatelsky závažné a v současnosti velmi diskutované problematice – zabývá se problematikou školní nudy a především efektivitou různých druhů copingových strategií u nudy a prověřuje jejich souvislosti s některými motivačními, postojoyými a volnými charakteristikami u žáků. Autorka v práci navazuje na výzkumy, které již v oblasti nudy byly realizovány v České republice i v zahraničí, a na svou bakalářskou práci. Zvláště je nutné ocenit promyšlenou návaznost bakalářské a diplomové práce. Autorka při analýze zkoumané problematiky postupuje velmi logicky a systematicky, prokazuje citlivost k specifickým problémům, které se při jejím řešení vynořují. Specifikaci tématu pro diplomovou práci do oblasti copingových strategií zvládnutí nudy lze jednoznačně ocenit, a to nejen proto, že je této problematice zatím věnována minimální teoretická pozornost, ale i z hlediska nevyvážené situace ve školní realitě, kde výrazně převažují intervence na změny, které se mají uskutečnit „vně“ žáka (různá doporučení týkající se metod výuky, organizačních forem, zvyšování zajímavosti učiva, výběr učiva...). Hlavní zodpovědnost za vznik nudy ve škole je připisována především špatné práci učitele, od studentů samotných se příliš úsilí v tomto ohledu nevyžaduje. Práce D. Urbanové dokládá složitost a hloubku řešených problémů a může být varováním před zjednodušujícími jednostrannými řešeními.

Obsahové zpracování: V teoretické části autorka navazuje a odkazuje na analýzu teorií nudy, kterou udělala v rámci bakalářské práce, analyzuje nejnovější teoretická uchopení problematiky nudy (především ta, které se vztahují ke školnímu prostředí), pozornost však především věnuje přehledu teoretické tematizace problematiky copingu a vymezení hlavních pojmů, se kterými pracuje ve výzkumné části. Způsob uchopení tématu (teoretická část), ale i praktická část odpovídají současným teoretickým a metodologickým postupům. Výběr prezentovaných koncepcí je promyšlený, přesně, výstižně a přitom stručně podaný. Věnuje se i hledání překryvů, vazeb a návazností v popisovaných výkladových modelech. Teoretické poznatky logicky uspořádává a diskutuje je z hlediska svého výzkumného projektu, teoretická část tak tvoří funkční předpolí pro část výzkumně-praktickou. V teoretických východiscích se zaměřuje

i na prezentaci diagnostických metod a diskusi nad možnostmi operacionalizace daných problematik. V hledání možností diagnostického uchopení copingových strategií se ukazuje poměrně velký nedostatek vhodných metod. A proto je nutné ocenit, že s oporou o svou výbornou znalost anglického jazyka přeložila vybrané metody copingových strategií a vhodně je doplnila dotazníkem vlastní konstrukce. U použitých metod uvádí autorka základní psychometrické ověření a porovnává ho s dřívějšími výzkumy. Práce s odbornou literaturou je na velice dobré úrovni, autorka má velmi dobrý vhled do zahraniční literatury, odkazy v textu jsou korektní a jejich tlumočení svědčí o patřičném porozumění. Bibliografický přehled tvoří 57 titulů (převážně zahraničních). Výběr svědčí jak o rozhledu autorky, tak o soustředění na klíčové autority.

Výzkumná část je velmi náročně vystavěna a přesto je přehledná a pečlivě zpracovaná. Cíle jsou stanoveny sice náročně, ale realisticky – v práci byly splněny. Volba metodické strategie i konkrétních postupů je vyložena, dokumentována a kriticky posouzena. V statistickém zpracování autorka vedle základních postupů popisné statistiky funkčně využívá i sofistikovaných statistických postupů. S oporou o konzultace se statistikem si výzkum sama spočítala a prokazuje tak, že i po této stránce zvládá náročný výzkum. Z metodologického hlediska využívá výzkum především kvantitativní přístup, doplňuje ho však velmi zajímavá kvalitativní sonda. Autorka výzkumu má sebrané bohaté materiály, které jsou připravené pro kvalitativní analýzu, z hlediska možného rozsahu diplomové práce je však nešlo zařadit. Výzkumný soubor je tvořen 235 žáky středních škol. Výsledky výzkumu jsou logicky uspořádány a seriózně prezentovány. Zvláště oceňuji určitou gradaci prezentace výsledků – od spíše popisné části mapující středoškolskou populaci z hlediska copingových strategií a nudy, vztahy mezi nudou a jejím zvládním, dále zvládním nudy a osobnostními charakteristikami žáků (motivační, volní a postojevé aspekty žáků), až k osobnostním konstelacím u zvládní nudy, respektive copingovým profilům zvládní nudy. Pozitivně oceňuji i kapitolu shrnující výsledky a diskusi, kde se výsledky a pointy vyjasňují a hledají se další možnosti budoucí práce na problematice. Výsledky výzkumu mají jednoznačně badatelský přínos, především mohou napomoci k výstavbě nových výzkumných hypotéz (otázek). Výrazně přispívají i k praktickému využití ve školním prostředí mimo jiné popisem rizikových respektive pravděpodobně facilitujících osobnostních konstelací žáků v oblasti náchylnosti k prožitku nudy a jejího zvládní.

Průběh spolupráce na diplomové práci: S autorkou diplomové práce pracuji již poměrně dlouho (vedení bakalářské práce, pomocná vědecká síla), spolupráce je příkladná a efektivní. Oceňuji především badatelskou zaujatost pro analýzu řešených témat a pečlivost zpracování. Četné rozpravy nad tématem byly nejen příjemné, ale i přínosné pro vedoucí práce. Byla pravidelně v kontaktu s vedoucí práce a vždy velice pečlivě plnila zadané úkoly, zároveň přinášela do diskuse nové podněty a náměty, pečlivě dohledávala především v zahraniční literatuře teoretické opory pro některé úvahy k dané problematice. Během spolupráce došlo u autorky práce k výraznému pokroku v pronikání do zvoleného tématu.

Formální úprava. Práce je psána výstižným, kultivovaným způsobem, odborně správným, s minimem překlepů. Diplomová práce je psaná srozumitelným odborným jazykem a čte se velice dobře. Grafická úprava je promyšlená.

Námět pro diskusi: V teoretické části jsou diskutovány některé pokusy autorů rozlišovat různé typy nudy. Považujete to za přínosné i ve školním kontextu? Může nám to pomoci i při hledání efektivních copingových strategií?

ZÁVĚR

Celkově hodnotím diplomovou práci Ing. Denisy Urbanové velmi kladně. Práce splňuje na vysoké úrovni všechny požadavky kladené na diplomovou práci na PedF UK – odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování. Domnívám se, že se jedná o práci svými kvalitami a hloubkou vysoce překračující relace kladené na diplomovou práci. Doporučuji uznat ji jako rigorózní práci. Jednoznačně doporučuji autorce ve výzkumné činnosti v dané problematice pokračovat.

Práci doporučuji hodnotit známkou výborně.

V Praze dne 11.5.2016

Isabella Pavelková